

Список литературы

1. Бондарко А.В. Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии. - Л.: Наука, 1983. – 208 с.
2. Блакар Р.М. Язык как инструмент власти // Язык и моделирование социального взаимодействия. – М.: Прогресс, 1987. – С.88-116.
3. Klaus G. Sprache der Politik. – Berlin, 1972. – 294 S.

У статті розглядається прагматичний статус слова.

The article deals with the pragmatic status of the words.

УДК 519.7

Л.В. Рибокова, ст. викл., А.А. Булахова, ст. гр.СІ 08-3.

Кіровоградський національний технічний університет

Підсистема автоматизації обліку успішності студентів як складова АСУ вищим навчальним закладом освіти

В статті розглянуто аналіз питання розробки підсистеми автоматизації обліку успішності студентів як складової АСУ вищим навчальним закладом освіти в умовах динамічної інформатизації всіх сфер людської діяльності та переходу вітчизняної системи освіти до болонського процесу. **автоматизація обліку успішності студентів, інтегрована інформаційна система управління вищим навчальним закладом, автоматизована система управління університетом, підсистема «Деканат», робочі станції викладачів, сервер «Деканат»**

Протягом останніх років сталися суттєві структурні та якісні зміни як в українській системі освіти, так і в самих вітчизняних вищих навчальних закладах. Прагнучи забезпечити стійке економічне становище в умовах жорсткої конкурентної боротьби, ВНЗи все уважніше прислухаються до вимог ринку. Конкурентоспроможність вищих навчальних закладів в умовах ринкової економіки прямо залежить від якості управлінських рішень та ефективності системи управління ВНЗом в цілому. Основними критеріями успіху професійного управління стає якість освіти та рейтинг ВНЗів, економічна ефективність, правильна організація процесів навчання та наукових досліджень. Ефективне управління сучасним вищим навчальним закладом, в свою чергу, важко уявити без відповідної інформаційної підтримки. Сьогодні це розуміє більшість керівників усіх рівнів. Таким чином, сучасна інтегрована інформаційна система управління (ІІ СУ) стає незамінним інструментом керівника у забезпеченні успішного та стабільного розвитку ВНЗу у межах єдиного освітнього інформаційного простору (рис.1). Саме це обумовило останнім часом значний інтерес до проблеми створення автоматизованої системи управління університетом в умовах нестійкого зовнішнього середовища та автоматизації внутрішньої управлінської діяльності ВНЗу.

Метою такої автоматизації є як підвищення продуктивності й ефективності діяльності університету у масштабах навколишнього оточення так і підвищення продуктивності і ефективності праці, усунення одноманітних трудомістських і монотонних операцій у межах самого ВНЗу .

Рисунок 1 - Єдиний освітній інформаційний простір

Досягненню цієї мети сприяє, з одного боку, підвищення якості освітніх послуг і зросту конкурентоспроможності університету, з другого — поліпшення керуваності університетом як складною системою з прямими та зворотніми зв'язками.

«СТЕП 5 ПРОФ» компанії «О.Т.С.» - перша, та на сьогодні єдина в Україні, вітчизняна система спеціально розроблена для управління адміністративно-господарською, фінансовою, навчальною та науковою діяльністю вищих навчальних закладів, що повністю адаптована до вимог української системи освіти [3].

Інформаційна система «Деканат» - це одна із підсистем автоматизованої системи управління ВНЗом (рис. 2), причому, як функціонально, так і інформаційно найбільша: оскільки саме структурні елементи, зв'язки та інформаційні потоки деканатів в значній мірі впливають на роботу багатьох відділів і підрозділів університету. Однією з головних переваг підсистеми є можливість обліку та аналізу зібраної інформації і оцінка таких основних показників освіти як успішність та якість навчання студентів. Для цього використовується потужне програмне забезпечення, для аналітичної оцінки даних та їх аналізу і представлення в різноманітних формах та звітах.

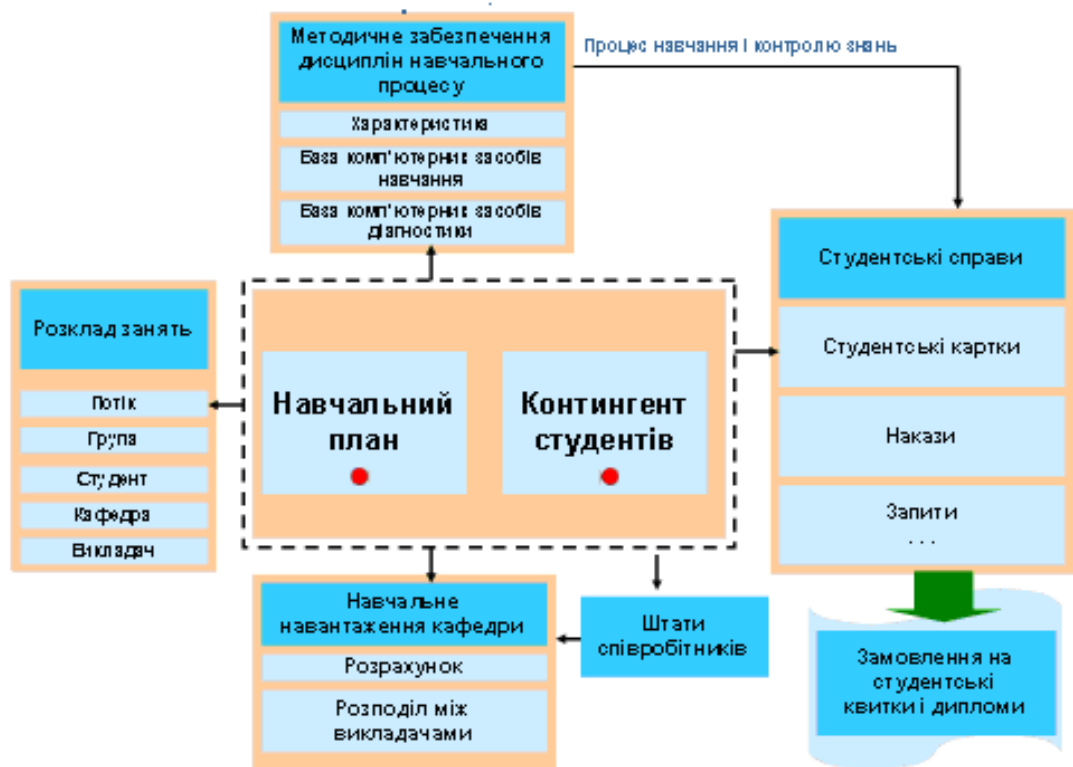

Рисунок 2 - Інформаційні зв'язки модулів у підсистемі «Деканат»

В умовах динамічної інформатизації всіх сфер людської діяльності та переходу вітчизняної системи освіти до болонського процесу, актуальною є потреба у створенні систем автоматизації навчального процесу, зокрема автоматизації обліку успішності студентів і відвідування занять

Таким чином метою роботи є розробка автоматизованої системи обліку успішності студентів в умовах кредитно-модульного навчання, для швидкого та оперативного обліку викладачем успішності студентів, автоматичного виведення оцінок та постійного моніторингу якості навчання студентів, дистанційного доступу до даних (зокрема через мережу Internet).

Однією з задач для досягнення поставленої мети є створення бази даних, що містить такі таблиці: group, student, predmet, teacher, mark, theme.

Програма має виконувати наступні функції:

- формування бази даних студентів;
- додавання та редагування записів у таблицях;
- сортування оцінок студентів за предметами та навчальними елементами;
- представлення зв'язку між оцінками, предметами та викладачами;
- виведення результату у вигляді таблиць;
- забезпечення оперативного доступу до бази даних та отриманих оцінок;
- аутентифікація за правами доступу.

Для реалізації поставленого завдання вибрано систему керування базами даних MySQL з використанням графічного засобу управління базами даних через Web-інтерфейс phpMyAdmin [1,2], Web-сервер Apache, мови інтерпретації сценаріїв PHP, HTML. Аналіз існуючих технічних та програмних джерел у даній предметній області зумовив вибір тривірневої архітектури "клієнт-сервер", що забезпечує централізоване управління програмами у поєднанні з розподіленим віддаленим доступом.

При виконанні поставленої задачі, необхідно вивчити та реалізувати мінімальну надлишковість даних у базі даних, що сприятиме їх оптимальному використанню в одному чи кількох застосуваннях. Для реалізації пошуку та модифікації даних передбачене використання механізмів, які забезпечує реляційна модель даних.

Особливу увагу слід приділити питанням надійності та захисту інформації. У зв'язку із цим потрібно розробити програмні засоби для захисту від неавторизованого доступу (навмисного чи ненавмисного) користувачів до даних. Наприклад розробка системи ідентифікації користувачів за їх особистими паролями, а відповідно і за правами доступу до даних створеної автоматизованої системи.

Крім того, система повинна реалізовувати у повному обсязі елементи кредитно-модульного оцінювання знань студентів. На рисунку 3 показана структура такої підсистеми.

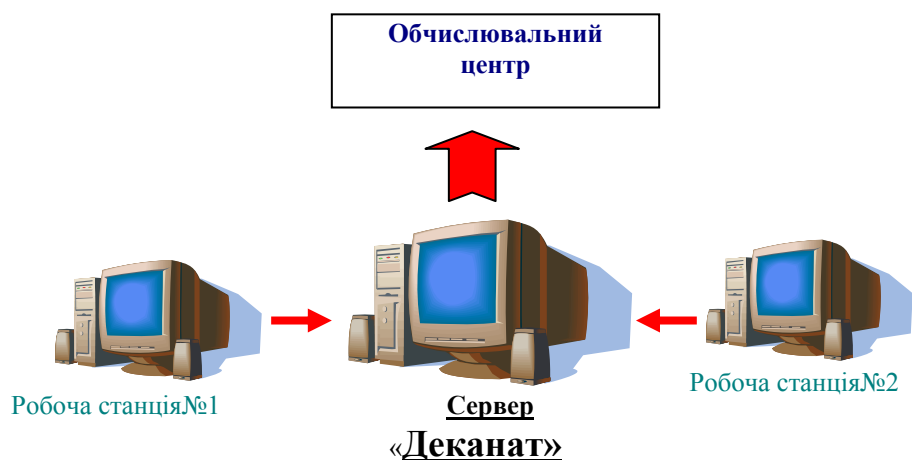

Рисунок 3 – Структура системи кредитно-модульного оцінювання успішності студентів у підсистемі «Деканат»

На робочих станціях («клієнтах») викладачів розміщуються автоматизовані журнали, в які вводиться інформація про успішність кожного студента – бали за виконання елементів модулів. Викладач може оцінювати різноманітні види робіт кожного студента, передбачені в системі модульного контролю. Програма дозволяє в процесі вивчення модуля на робочих станціях викладачів внести зміни по лабораторним та практичним роботам, конспектам лекцій, самостійній роботі студентів, по додатковим видам робіт, по роботі над курсовими.

Головна форма умовно розділена на 2 частини. Ліва служить для перегляду даних про студентів, їх балів то що. Права частина дозволяє переглядати графіки, рейтинги та вносити зміни в базу даних групи.

Результуючі бали за модуль (під час рубіжного контролю та сесії) передаються по мережі в журнал деканату (на сервер «Деканат») де вони обробляються і визначаються показники успішності та якості навчання.

З метою усунення фальсифікації даних кожен викладач може передати по мережі тільки один раз дані (які попередньо слід уважно перевірити). Зміна даних відбувається тільки з дозволу декана. При завершенні сесії всі дані автоматично розносяться в особисті картки успішності кожного студента та передаються на обчислювальний центр для нарахування стипендій та розрахунку загальної успішності та якості в університеті.

Кожен студент може ознайомитись з власною карткою (за кодом студентського квитка) через університетську мережу та перевірити і переконатись у достовірності її змісту.

Впровадження підсистеми автоматизації обліку успішності студентів на базі використання новітніх інтегрованих комп'ютерних технологій у навчальному процесі дозволить підвищити показники успішності та якості навчання, рівень доступності інформації по рейтингам та кредитно-модульному оцінюванню результатів навчання з метою подальшого її аналізу та покращенню якості знань під час екзаменаційної сесії.

Список літератури

1. Гуманюк В.В. Інформаційне забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом: Автореф. дис канд.пед.наук: 13.00.01/ Центральний інститут післядипломної освіти АПН України. К., 2001. – 22с.
2. Іценко В.О., Іценко В.В Використання комп'ютера в управлінні закладом освіти// Комп'ютер в школі та сім'ї. – 2003. - №7. – С. 20-21.
3. Подиновский В.В., Гаврилов В.М. Оптимизация по последовательно применяемым критериям. – М.: Советское радио, 1975. – 192 с.

В статье рассмотрена актуальность вопроса разработки подсистемы автоматизации учета успеваемости студентов, как составляющая АСУ высшим учебным заведением образования в условиях динамической информатизации всех сфер человеческой деятельности и перехода отечественной системы образования к болонскому процессу.

This article has considered the vital question of the elaboration of the branch of system of autoimmunization of the calculation of the students' progress as the part of ISM of the Higher Establishment of the Education in the conditions of the dynamic information of all the spheres of the human activities and the transition of the native system of the education to Bolon System.